

Uchwała nr 198/LVI/2018 Rady Miasta i Gminy Sanniki z dnia 25 stycznia 2018 r.

RADA MIASTA I GMINY SANNIKI
powiat gostyński, woj. mazowieckie
ul. Warszawska 169, 09-540 Sanniki
tel. (24) 277-78-10; fax (24) 277-78-15

w sprawie: w sprawie zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie w Szkołę Podstawową Filialną w Osmolinie

Na podstawie art. 95 ust. 3 i ust. 4 i art. 89 ust. 9 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, zm. poz. 949 i poz. 2203), a także art. 18 ust. 2, pkt 9 lit. „h” ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2017 r. poz. 1875, zm. poz. 2232) uchwała się, co następuje:

§ 1. Z dniem 1 września 2018 roku zamierza się przekształcić Szkołę Podstawową im. Jana Pawła II w Osmolinie o strukturze organizacyjnej klas I - VIII z oddziałem przedszkolnym w Szkołę Filialną w Osmolinie o strukturze organizacyjnej klas I-III z oddziałem przedszkolnym.

§ 2. Szkoła Filialna w Osmolinie zostanie włączona w strukturę organizacyjną Szkoły Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Sannikach. Obwody szkół zostaną określone odrębną uchwałą.

§ 3. Uczniom klas IV-VIII ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie przekształcanej w Szkołę Filialną w Osmolinie zapewni się możliwość kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Sannikach.

§ 4. Upoważnia się Burmistrza Miasta i Gminy Sanniki do dokonania czynności związanych z przekształceniem Szkoły im. Jana Pawła II w Osmolinie w szkołę filialną w tym:

- a) do zawiadomienia opiekunów prawnych uczniów Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie o zamiarze przekształcenia szkoły,
- b) do zawiadomienia Mazowieckiego Kuratora Oświaty o zamiarze przekształcenia szkoły,
- c) wystąpienia o opinię w sprawie niniejszej uchwały do Mazowieckiego Kuratora Oświaty.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Sanniki.

§ 6. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Miasta i Gminy Sanniki

Wanda Milczarek

1. Cel projektowanych zmian - racjonalizacja sieci szkolnej

Ustawa Prawo Oświatowe daje organowi prowadzącemu możliwość kształtowania sieci szkół m.in. przez przekształcenie szkoły będącej jednostką samodzielną w filię podporządkowaną organizacyjnie innej szkole, w przypadkach uzasadnionych miejscowymi warunkami. Zamiar przekształcenia Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie w szkołę podstawową filialną, podległą organizacyjnie Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Sannikach uzasadniony jest przede wszystkim zmniejszającą się liczbą uczniów i pogarszającą sytuacją ekonomiczną gminy w części dotyczącej finansowania oświaty.

Obecnie obie szkoły podstawowe działające na terenie miasta i gminy Sanniki tj. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Osmolinie oraz Szkoła Podstawowa im. Fryderyka Chopina w Sannikach mają strukturę ośmioklasową. Jednym z problemów jest nierównomierny rozkład liczby uczniów w obu szkołach. W Osmolinie, uczy się 50 dzieci, w tym 41 w klasach I – VII, co daje średnio 6 uczniów w klasie, zaś w Sannikach w szkole podstawowej 316 w 17 oddziałach co oznacza blisko 19 uczniów w oddziale. Należy dodać, że w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie zajęcia prowadzone są w klasach łączonych, a w szkole w Sannikach realizowane jest nauczanie zmianowe.

W wyniku przekształcenia szkoły podstawowej w Osmolinie w szkołę filialną podporządkowaną organizacyjnie szkole podstawowej w Sannikach oraz ustaleniu nowych obwodów szkolnych, stanie się możliwa elastyczna lokalizacja poszczególnych oddziałów szkolnych w budynkach w Osmolinie i Sannikach oraz lepsza organizacja czasu nauczania w tym możliwość rezygnacji z nauczania zmianowego w Szkole Podstawowej im. Fryderyka Chopina w Sannikach.

2. Trendy demograficzne:

Liczbę dzieci w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie w ubiegłych i bieżącym roku przedstawia poniższa tabela:

rok	liczba dzieci w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie
2012	64
2013	63
2014	68
2015	60
2016	52
2017	50

Podział na klasy i oddziały w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie w roku szkolnym 2017/2018 przedstawia poniższa tabela:

Klasa	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
Poniżej „0”	6	0
„0”	3	1
I	8	1
II	3	1
III	2	1
IV	8	1

V	6	1
VI	9	1
VII	5	1
VIII	0	0
Suma	50	8

Z danych posiadanych przez referat ds. ewidencji ludności w Urzędzie Miasta i Gminy Sanniki wynika, że w perspektywie kolejnych lat liczba dzieci w obwodzie obejmującym Szkołę Podstawową im. Jana Pawła II w Osmolinie będzie się utrzymywała na mniej więcej stałym poziomie. Wynika to z faktu, że w każdym kolejnym roczniku szkołę będzie opuszczało od 5 do 10 dzieci i podobna liczba będzie wchodziła w wiek objęty obowiązkiem szkolnym, co przedstawia poniższa tabela:

Rok urodzenia dziecka	Liczba urodzeń w obwodzie Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie	Rok objęcia dziecka obowiązkiem szkolnym	Liczba dzieci opuszczających szkołę w danym roku
2011	8	2017	-
2012	11	2018	5
2013	8	2019	9
2014	10	2020	6
2015	5	2021	8
2016	5	2022	2

Należy zauważyć że liczba dzieci, które faktycznie rozpoczynają naukę w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie jest mniejsze niż liczba dzieci w obwodzie. Wynika to z faktu że część rodziców nie chce aby ich dzieci uczyły się w małych klasach, w których prowadzone są zajęcia łączone i wybiera dla swoich dzieci inne szkoły.

Biorąc pod uwagę powyższe dane uznano, że włączenie szkoły w Osmolinie jako szkoły filialnej w strukturę Szkoły Podstawowej im. F. Chopina w Sannikach umożliwi zorganizowanie nauki dla większej grupy dzieci w Osmolinie poprzez zmniejszenie liczby oddziałów w dla dzieci najmłodszych w Sannikach i zwiększenie w Osmolinie.

Niżej zaprezentowana tabela przedstawia syntetyczne zestawienie demografii dzieci przedszkolnych i szkolnych (klasy I – III) w placówkach oświatowych na terenie miasta i gminy Sanniki. Zwraca uwagę fakt szczególnie małej ilości dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym szkolnym w Szkole w Osmolinie, tj. 13 dzieci w klasach I – III oraz łącznie ośmioro dzieci 5 i 6 letnich. W tej perspektywie za dwa lata w klasach I - V tej szkoły uczyłoby się łącznie 21 dzieci. Z drugiej strony dzieci młodsze ze szkoły w Sannikach uczą się na dwie zmiany. Planowana reorganizacja sieci szkół pomoże wyrównać te dysproporcje. Z jednej strony w szkole w Osmolinie zwiększy się liczba dzieci, z drugiej w Sannikach nie będzie konieczności nauczania zmianowego

Szkoła Podstawowa im. Fryderyka Chopina w Sannikach - rok szkolny 2017/18

		Sanniki	Barcik	Czyżew	Brzezia	Wólka	Lwówek	Staropól	Szkarada	Sielce	Krubin	Aleksandrów	Mocarzewo	Brzeziny	Lasek	Ob. obcy		RAZEM	RAZEM	ZMIANA	OGÓŁEM	
																Osmolin/ Osmólsk Inny	RAZEM	RAZEM	ZMIANA	OGÓŁEM		
Kl. I	A	dz.	3		1	1	2		1	1	1	2	1						13	20	I	33
		chł.	1			3			1	1	1								7			
	B	dz.	3	1	2														6	13	II	
		ch.	3	3	1														7			
Kl. II	A	dz.	1			1			1										3	16	I	32
		chł.	5			3		2	1		1	1							13			
	B	dz.		3	1		2												6	16	II	
		ch.		5	4									1					10			
Kl. III	A	dz.	2		1	4		1				1					1	10	20	I	55	
		chł.	3		4			1			1						1	10				
	B	dz.	5	2															7	15	II	
		ch.	3	2			3												8			
	C	dz.	3		2		1	1	2	1				1					11	20	I	
		ch.	2	1	1			2		1	2								9			
Razem			34	17	17	12	8	7	5	5	5	4	2	2	0	0	1	1	120	120		120

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Osmolinie - rok szkolny 2017/2018

		Osmolin	Osmólsk	Lubików	Działy	Inne											Ob. obcy		RAZEM	OGÓŁEM
												Inny	RAZEM	OGÓŁEM						
5 latki	dz.	4															4		5	
	chł.		1														1			
6 latki	dz.																0		3	
	chł.	3															3			

KI. I	dz.	1	2	1															4		8
	chł.	2	2																4		
KI. II	dz.	3																	3		3
	chł.																		0		
KI. III	dz.																		0		2
	chł.			1	1														2		
Razem		6	4	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13	0	13

Przedszkole Samorządowe w Sannikach - rok szkolny 2017/18

		Sanniki	Barcik	Czyżew	Brzezia	Wólka	Lwówek	Staropól	Szkarada	Sielce	Krubin	Aleksandrów	Mocarzewo	Brzeziny	Lasek	Osmolin	Osmólsk	Działy	Lubików	inne	RAZEM	
4 latki	dz.	3	1	1	1	3	1		1		1	1				1	1					15
	chł.	7	2	3	1	2		1			1		1	1	1		1					21
5 latki	dz.	10	3		1				1	1	2					1						19
	chł.	11	3	1				1							1	1	1		1			20
6 latki	dz.	7	3	3	2	2		1			1	1	1			1					1	23
	chł.	8		1	3	1	1	3	1		2					2						22
Razem		46	12	9	8	8	2	6	3	1	7	2	2	1	2	6	3	0	1	1	120	

3. Czynniki ekonomiczne

Konieczność racjonalizacji sieci szkolnej wymuszona jest również czynnikami ekonomicznymi. Gmina corocznie dokłada ze środków własnych znaczące środki finansowe na realizację zadań oświatowych, które z roku na rok wskazują tendencję wzrostową. Wielkość wydatków na oświatę w ostatnich latach przedstawia poniższa tabela

Wydatki na oświatę w poszczególnych latach w gminie Sanniki.

rok	Wydatki na oświatę	
	Subwencja oświatowa	Razem oświata
2012*)	4 860 032	6 564 674,72
2013	4 286 725	6 125 223,71

2014	4 112 772	7 4612 72,05
2015	4 505 520	6 816050,63
2016	4 390 221	6 834806,56

^{*)} W roku 2012 uwzględniono również nakłady ponoszone na likwidowaną Szkołę Podstawową w Brzezi

Konieczność bardzo znacznego dofinansowania oświaty ze środków budżetu gminy utrzymuje się od wielu lat i z ma tendencją rosnącą. Po likwidacji w 2012 r. Szkoły Podstawowej w Brzezi, nastąpił co prawda chwilowy spadek wydatków w 2013 r., jednak nakłady ogółem zaczęły znowu rosnąć w kolejnych latach przy zwiększającym się udziale budżetu gminy. Przy obecnym poziomie wydatków zachodzi konieczność bardziej racjonalnego wykorzystywania środków na oświatę. Ma się do tego m.in. przyczynić przekształcenie Szkoły Podstawowej w Osmolinie w szkołę filialną i włącznie jej do struktury szkoły podstawowej w Sannikach.

Należy zaznaczyć, że obecnie szkoła w Osmolinie ma najmniejszą liczbę uczniów na 1 etat nauczycielski spośród szkół prowadzonych przez Miasto i Gminę Sanniki. Z roku na rok wskaźnik ten zmniejsza się.

4. Warunki nauczania po likwidacji Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie

Obydwa budynki zarówno w Sannikach jak i w Osmolinie przeszły w ostatnich latach gruntowne remonty i są w dobrym stanie technicznym. Pewne problemy występują w szkole w Sannikach, gdzie w wyniku kontroli Sanepidu stwierdzono, zbyt małą liczbę łazienek zarówno dla dziewcząt jak i dla chłopców. Samorząd przystąpił do rozwiązywania tego problemu - pozytywnie zaopiniowano i zrealizowano zamiar remontu istniejących łazienek oraz urządzenie nowych, niestety kosztem jednej z sal dydaktycznych. We wrześniu 2017 roku oddano do użytku zarówno wyremontowane jak i nowe łazienki. Zapewniło to wystarczającą ilość sanitariatów dla chłopców jednak wciąż niewystarczającą dla dziewcząt. Jak już wcześniej wspomniano przekształcenie szkoły w Osmolinie w szkołę filialną umożliwi elastyczną organizację poszczególnych oddziałów, w tym możliwość utworzenia dodatkowych klas w Osmolinie przy zmniejszeniu ilości klas w Sannikach. Dzięki takiemu rozwiązaniu zostanie rozwiązany m.in. problem zbyt małej ilości toalet.

Przewidywana organizacja szkoły podstawowej w Sannikach po włączeniu w jej strukturę szkoły filialnej w Osmolinie polepszy warunki nauczania, i powszechną dostępności do szkoły. Nauczanie dla znacznej liczby uczniów klas I – III zostanie zorganizowane w budynku w Osmolinie. Młodsze dzieci będą tam miały lepszy dostęp do sali gimnastycznej wystarczającej dla ich potrzeb. Ponadto przy szkole znajduje się boisko i plac zabaw. (Dodatkowo zostanie zorganizowana świetlica w sali po oddziale przedszkolnym – jeśli dojdzie do jego likwidacji). Klasy są dobrze wyposażone w ławki i pomoce naukowe. W razie konieczności zostaną one uzupełnione.

Ostatnie remonty i modernizacja budynku w Osmolinie zapewniły wystarczającą ilość łazienek w dobrym standardzie odpowiadających obecnym i planowanym potrzebom.

Jak wcześniej zaznaczono nauczanie dla uczniów klas IV – VIII ze szkoły w Osmolinie zostanie zorganizowane w budynku w Sannikach.

Warunki w szkole w Sannikach są dobre. Budynek szkoły jest zadbane, sukcesywnie, w miarę potrzeb remontowany. Posiada dobrze wyposażoną bazę dydaktyczną, bibliotekę, pracownię komputerową z dostępem do Internetu, świetlicę. W szkole działają różnorodne koła zainteresowań w tym min. językowe, przyrodnicze. Szkoła organizuje dożywianie uczniów we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Placówka posiada również salę gimnastyczną wykorzystywaną na potrzeby zajęć wychowania fizycznego i w roli auli szkolnej. Dzięki możliwości zorganizowania nauki dla części dzieci z klas I – III w szkole filialnej w

Osmolinie z budynku szkoły w Sannikach ubędzie znaczna część młodszych dzieci. Spowoduje to odciążenie sali gimnastycznej i toalet. Jednocześnie dzieci starsze i młodzież będą miały zapewnione odpowiednią liczbę sal lekcyjnych i pracowni oraz zostanie zaniechane nauczanie zmianowe zarówno w klasach I – III jak i IV – VIII.

W związku z przekształceniem Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie w Szkołę Filialną w Osmolinie możliwe będzie elastyczna organizacja zajęć dydaktycznych dla dzieci młodszych.

5. Organizacja dowożenia

Gmina, jako organ prowadzący, gwarantuje opiekę i bezpieczne dowożenie uczniów do szkoły oraz świetlicę szkolną dla uczniów oczekujących na autobus szkolny, podobna świetlica zostanie urządzona w budynku po szkole podstawowej w Osmolinie. Szkoła w Sannikach oddalona jest od miejscowości z jej obwodu maksymalnie od 8 do 10,5 km. Obecnie średni czas dojazdu do i ze szkoły na terenie miasta i gminy Sanniki wynosi około 20 min przy czym dzieci mieszkające najdalej od szkoły spędzają w autobusie od 30 do 40 min. Najdłuższy czas dojazdu dotyczący kilkorga dzieci nie przekracza godziny i wynosi 50 – 60 min. Czas oczekiwania na autobus po zakończeniu zajęć to 10 do 20 min. Średni łączny czas spędzony poza domem poświęcony na dojazd wynosi zatem 30 – 40 min. Dzieci mieszkające dalej od szkoły spędzają na oczekiwaniu na autobus i jeździe do domu od 40 do 60 min, zaś najdłuższy łączny czas oczekiwania i dojazdu wynosi od 1 godziny do 1 godziny 20 min.

Odnosnie dowozu dzieci młodszych, które będą się uczyły w Osmolinie przewiduje się zorganizowanie dodatkowego kursu lub kursów autobusu ponad te, które obecnie obsługują dzieci ze Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II. Zapewni to dowóz dzieci na jedną zmianę. Odległości do budynku szkoły podstawowej w Osmolinie są podobne jak do budynku w szkole w Sannikach. Obecnie czasy oczekiwania są dosyć długie od około 30 min. poprzez 60 min do 90 min. W zależności od planu lekcji i rozkładu jazdy. W momencie zorganizowania dojazdu tylko dla dzieci młodszych czasy te powinny ulec znacznemu skróceniu.

W czasie dowozu dzieci mają zapewnioną opiekę zarówno na świetlicy jak i w autobusach. Opiekunki asystują przy wsiadaniu i wysiadaniu z autobusów zapewniając odpowiedni poziom bezpieczeństwa.

Przy obu szkołach istnieją przejścia dla pieszych oznaczone pulsującymi światłami, chodniki odgródzone są od jezdni metalowy barierkami.

6. Nauczyciele z przekształconej Szkoły im. Jana Pawła II w Osmolinie.

W szkole Podstawowej im. Jana Pawła II zatrudnionych jest 22 nauczycieli w tym 7 na pełny etat, a pozostałych 15 łącznie na 3,69 etatu, co daje łącznie 10,69 etatu. Dla 7 nauczycieli Szkoła Podstawowa w Osmolinie jest jedynym miejscem pracy. Przekształcenie szkoły w Osmolinie w szkołę filialną i co za tym idzie obniżenie stopnia organizacji szkoły do klas I-III z (bez /z oddziałem przedszkolnym) spowoduje redukcję ok. 6 etatów nauczycielskich. W celu zmniejszenia zwolnień nauczycieli zostaną podjęte działania aby w porozumieniu z dyrektorem szkoły w Sannikach wykorzystać ich kwalifikacje tej szkole – jeśli będzie taka możliwość.

Ewentualna redukcja etatów oznaczać będzie mniejsze wydatki na wynagrodzenia, pochodne i dodatki socjalne. Zamiast stanowiska dyrektora szkoły w szkole filialnej utworzone zostanie stanowisko kierownika, powierzenie tej funkcji jest w gestii dyrektora szkoły w Sannikach, której filia jest podporządkowana, po zasięgnięciu opinii organu prowadzącego, rady szkoły oraz rady pedagogicznej.

Oдноśnie dwóch osób obsługi i palacza zatrudnianego sezonowo na pół roku, co najmniej jedna osoba i palacz znajdą zatrudnienie w szkole filialnej.

W odniesieniu do wszystkich nauczycieli Szkoły Podstawowej w Osmolinie w przypadku jej przekształcenia i wynikającej z tego utraty pracy zrealizowane zostaną prawa i obowiązki wynikające z zapisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późn. zm.). Zaś w stosunku do pracowników obsługi zrealizowane zostaną obowiązki wynikające z ustawy o pracownikach samorządowych i kodeksu pracy.

7. Konsultacje z rodzicami (opiekunami prawnymi) dzieci.

W dniach 09 – 11 stycznia zostały przeprowadzone spotkania informacyjno - konsultacyjne z rodzicami dzieci z placówek oświatowych z terenu miasta i gminy Sanniki. Odbły się spotkania w Szkole Podstawowej im. F. Chopina w Sannikach (09.01.2018r.), Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie (10.01.2018r.) oraz Przedszkolu Samorządowym (11.01.2018r.). W trakcie spotkania Burmistrz Gminy Sanniki oraz Radni Miasta i Gminy Sanniki obszernie omówili cele i skutki planowanych zmian, przytaczając argumenty wyszczególnione w niniejszym uzasadnieniu oraz odpowiadając na liczne pytania rodziców.

8. Zgodność działań podejmowanych przez organ prowadzący z zapisami ustawy o systemie oświaty

Zgodnie z art. 95 ust. 3 i 4 ustawy Prawo oświatowe organ prowadzący może przekształcić szkołę będącej jednostką samodzielną w filię o strukturze klas I – III bądź I-IV podporządkowaną organizacyjnie innej szkole, po zapewnieniu przez ten organ uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu. Organ prowadzący jest obowiązany, co najmniej na 6 miesięcy przed terminem likwidacji, zawiadomić o zamiarze likwidacji szkoły: rodziców, uczniów, właściwego kuratora oświaty oraz organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego właściwy do prowadzenia szkół danego typu.

Treść niniejszej uchwały spełnia przesłanki wyżej podanych przepisów prawa.

9. Skutki przekształcenia Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie

Przekształcenie Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Osmolinie w ocenie organu prowadzącego przyniesie następujące skutki:

1. Poprawa warunków nauczania zarówno dzieci młodszych jak i starszych dzięki lepszemu wykorzystaniu bazy lokalowej: pracowni, sal lekcyjnych, sal gimnastycznych w obu szkołach oraz boiska szkolnego i placu zabaw przy szkole w Osmolinie. Lepsza możliwość organizacji pracowni tematycznych, (komputerowych, językowych), wygospodarowanie gabinetu dla logopedy i psychologa szkolnego.
2. Umożliwienie wszystkim dzieciom korzystania z sali gimnastycznej podczas zajęć z wychowania fizycznego
3. Brak konieczności nauczania w trybie zmianowym.
4. Skrócenie okresu dojazdu i oczekiwania na autobusy.
5. Możliwość bardziej elastycznej organizacji zajęć w czasie (rozpoczynanie i kończenie zajęć o dogodnej porze).
6. Możliwe redukcje zatrudnienia zarówno kadry pedagogicznej jak i pracowników obsługi prowadzące do zmniejszenia wydatków na wynagrodzenia, pochodne i dodatki socjalne.

Przewodnicząca
Rady Miasta i Gminy Sanniki

Wanda Milczarek